

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Barbara Maria Gawęcka, Wiesława Markowska
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Mistrzostwo formy i dbałość o detal w rzeźbach Bertela Thorvaldsena
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie twórczości Bertela Thorvaldsena.
Kształtowane kompetencje kluczowe:	<p>Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe:</p> <p>1) porozumiewanie się w języku ojczystym; 5) umiejętność uczenia się; 8) świadomość i ekspresja kulturalna.</p>
Podstawa programowa:	<p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych; 13. dokonuje opisu i analizy, w tym porównawczej, dzieł z uwzględnieniem ich cech formalnych; b) w rzeźbie: bryły, kompozycji, faktury, relacji z otoczeniem, 15. rozpoznaje w dziele sztuki temat i wskazuje jego źródło ikonograficzne; 16. rozpoznaje podstawowe motywy ikonograficzne, świętych chrześcijańskich, bogów greckich i alegorie wybranych pojęć na podstawie atrybutów; 2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł; 3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady; 9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najświetniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom;</p> <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <p>1. wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce; 4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych; 5. na podstawie przedłożonych do analizy przykładów dzieł formułuje ogólne cechy twórczości następujących twórców: Fidiasz,</p>

	<p>Poliklet, Praksyteles, Giotto, Jan van Eyck, Hieronim Bosch, Masaccio, Sandro Botticelli, Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Andrea Mantegna, Piero della Francesca, Rafael Santi, Giorgione, Tycjan, Jacopo Tintoretto, Pieter Bruegel Starszy, Albrecht Dürer, Hans Holbein Młodszy, Donatello, Filippo Brunelleschi, Andrea Palladio, El Greco, Caravaggio, Gianlorenzo Bernini, Francesco Borromini, Diego Velázquez, Bartolomé Esteban Murillo, Georges de la Tour, Nicolas Poussin, Claude Lorrain, Peter Rubens, Anton van Dyck, Frans Hals, Rembrandt van Rijn, Jan Vermeer van Delft, Antoine Watteau, Jacques Louis David, Jean Auguste Dominique Ingres, Antonio Canova, Berthel Thorvaldsen, Francisco Goya, Eugène Delacroix, Caspar David Friedrich, William Turner, John Constable, Gustave Courbet, Jean François Millet, Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, August Renoir, Georges Seurat, Vincent van Gogh, Paul Gauguin, Paul Cézanne, Henri de Toulouse-Lautrec, August Rodin, Gustaw Klimt, Alfons Mucha, Antonio Gaudí, Edward Munch, Henri Matisse, Pablo Picasso, Umberto Boccioni, Wasyl Kandinsky, Piet Mondrian, Kazimierz Malewicz, Marcel Duchamp, Giorgio de Chirico, Salvador Dalí, René Magritte, Marc Chagall, Amadeo Modigliani, Jackson Pollock, Andy Warhol, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Francis Bacon, Yves Klein, Niki de Saint Phalle, Christo, Duane Hanson, Victor Vasarely, Alberto Giacometti, Constantin Brancusi, Henry Moore, Le Corbusier, Frank Lloyd Wright, oraz artystów polskich i działających w Polsce (m.in. takich jak: Wit Stwosz, Bartłomiej Berrecci, Tylman z Gameren, Dominik Merlini, Bernardo Belotto, Marceli Bacciarelli, Piotr Aigner, Piotr Michałowski, Artur Grottger, Henryk Rodakowski, Jan Matejko, Józef Chełmoński, Maksymilian i Aleksander Gierymscy, Józef Brandt, Olga Boznańska, Józef Pankiewicz, Władysław Podkowiński, Jan Stanisławski, Leon Wyczółkowski, Henryk Siemiradzki, Xawery Dunikowski, Stanisław Wyspiański, Józef Mehoffer, Jacek Malczewski, Witold Wojtkiewicz, Witkacy, Leon Chwistek i inni przedstawiciele grupy formistów, przedstawiciele grupy Rytm, kapistów i grupy „a.r.”, Tadeusz Makowski, Andrzej Wróblewski, Tadeusz Kantor, Jerzy Nowosielski, Alina Szapocznikow, Władysław Hasior, Roman Opałka, Magdalena Abakanowicz);</p> <p>6. porównuje dzieła różnych artystów tworzących w podobnym czasie;</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>2. zna terminologię związaną z opisem formy i treści dzieła malarskiego, rzeźbiarskiego i graficznego, w tym m.in. nazwy formuł ikonograficznych, słownictwo niezbędne do opisu kompozycji, kolorystyki, relacji przestrzennych i faktury dzieła;</p>
--	---

	<p>6. właściwie stosuje terminy dotyczące opisu treści i formy dzieł sztuk plastycznych;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń nauczy się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawać dzieła Bertela Thorvaldsena oraz umiejscowić je w czasie; - rozpoznawać podstawowe techniki plastyczne i określać ich cechy charakterystyczne; - przeprowadzać analizę ikonograficzną dzieła, posługując się słownikami symboli; - opisywać i przeprowadzać analizę porównawczą dzieł, uwzględniając ich cechy.
Metody/techniki kształcenia:	<ul style="list-style-type: none"> - prezentacja - opis - dyskusja - zadania
Formy organizacji pracy:	<p>Praca grupowa Praca zbiorowa Praca indywidualna ucznia</p>
PRZEBIEG LEKCJI	
Faza wprowadzająca:	
<p>Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji. Objaśnia termin „klasycyzm”, przypominając jednocześnie, że wszystkie terminy znajdują się w słowniczku pojęć, a daty w datowniku.</p>	
Faza realizacyjna:	
<p>Przedstawienie zarysu biografii i twórczości Bertela Thorvaldsena. Nauczyciel przygotowuje na lekcję wycinki z gazet / artykuły / druki wiadomości z Internetu do zapoznania się przez uczniów.</p> <p>Omówienie najważniejszych dzieł artysty.</p> <p>Wyświetlenie ilustracji nr 1 i omówienie rzeźby „Pomnika Mikołaja Kopernika” (objaśnienie tematu ikonograficznego dzieła, opisanie rzeźby oraz zwrócenie uwagi na środki artystyczne, jakimi posłużył się Bertel Thorvaldsen).</p> <p>Wyświetlenie prezentacji 3D obiektu pt. Bertel Thorvaldsen <i>Jazon ze złotym runem</i></p> <p>Wyświetlenie ilustracji "Ganimedes i orzeł" wraz z omówieniem dzieła.</p> <p>Wykonanie zadań od 1 do 7.</p>	

Faza podsumowująca:

Pogadanka podsumowująca główne cechy klasycyzmu oraz najważniejsze prace Bertela Thorvaldsena.

Praca domowa:

Polecenie 1: Znajdź w albumie sztuki lub w zasobach internetowych jedno z dzieł Bertela Thorvaldsena, który nie został przedstawiony na lekcji i krótko je opisz.